# МОДЕЛ НА НАЦИОНАЛНОТО ВЪНШНО ОЦЕНЯВАНЕ ПО МАТЕМАТИКА В VII КЛАС ЗА УЧЕБНАТА 2018 – 2019 ГОДИНА

# 1. Цели на НВО в VII клас съгласно чл. 44, ал. 1 от Наредба № 11 за оценяване на резултатите от обучението на учениците

- диагностика на индивидуалния напредък и на образователните потребности на учениците от VII клас;
- мониторинг на образователния процес за прилагане на политики и мерки, насочени към подобряване на качеството на образованието;
- установяване на степента на постигане на отделни очаквани резултати от обучението по математика, определени в учебната програма за съответния клас;
- установяване на степента на постигане на отделни очаквани резултати от обучението в края на прогимназиалния етап по математика, определени в държавния образователен стандарт за общо образователна подготовка;
- използване на резултатите от HBO по математика като балообразуващ елемент при приемането на ученици в VIII клас.

# 2. Учебно съдържание:

Системата от задачи по математика се определя от задължителното учебно съдържание, включено в учебните програми от V до VII клас, като се прилагат знанията и уменията, придобити в обучението до VII клас включително.

Области на	Теми от учебното съдържание
компетентностите	
Числа. Алгебра	<ul> <li>Естествени числа. Кратни и делители на число. Прости и съставни числа. Признаци за делимост;</li> <li>Рационални числа. Действия с рационални числа (събиране, изваждане, умножение, деление, степенуване). Свойства на числови равенства и неравенства. Процент – основни задачи;</li> <li>Цели изрази. Тъждествени изрази. Формули за съкратено умножение;</li> <li>Разлагане на многочлени на множители;</li> <li>Линейни уравнения с едно неизвестно ах + b = 0 и уравнения, свеждащи се до линейно чрез еквивалентни преобразувания;</li> <li>Модулно линейно уравнение от вида   ax + b   = c;</li> <li>Линейни неравенства с едно неизвестно ах + b &lt; 0, ах + b &gt; 0, ах + b ≤ 0 и неравенства, свеждащи се към тях чрез</li> </ul>
	еквивалентни преобразувания.
Фигури и тела. Измерване	<ul> <li>- Лице и периметър на равнинни фигури;</li> <li>- Многоъгълник. Правилен многоъгълник;</li> <li>- Правоъгълна координатна система. Разстояние от точка до права;</li> <li>- Елементи и свойства на ръбести тела (куб, правоъгълен паралелепипед, права призма, правилна пирамида);</li> <li>- Елементи и свойства на валчести тела (прав кръгов цилиндър, прав кръгов конус, сфера и кълбо)</li> <li>- Съседни и противоположни ъгли. Перпендикулярни прави;</li> </ul>

		- Успоредни прави – признаци и свойства;
		- Триъгълник. Сбор от ъглите в триъгълник. Външен ъгъл на
		триъгълник;
		- Еднакви триъгълници. Питагорова теорема;
		- Симетрала на отсечка и ъглополовяща на ъгъл;
		- Равнобедрен триъгълник. Равностранен триъгълник;
		- Правоъгълен триъгълник. Медиана към хипотенуза в правоъгълен
		триъгълник. Правоъгълен триъгълник с ъгъл 30°;
		- Неравенства между страни и ъгли в триъгълника. Неравенство на
		триъгълника;
		- Успоредник. Видове успоредници – правоъгълник, ромб, квадрат;
Елементи	ОТ	- Представяне, разчитане и интерпретиране на данни, представени
вероятности	И	чрез диаграми и графики;
статистика		- Множества и операции с тях;
		- Случайно събитие. Вероятност на случайно събитие.
Логически	знания.	- Отношения и пропорции. Права и обратна пропорционалност;
Моделиране		- Средноаритметично на две и повече числа;
		- Моделиране с изрази, линейни уравнения и неравенства.

# 3. Вид и времетраене на изпита:

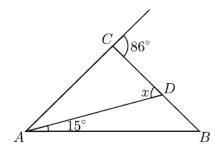
- Изпитът от НВО е писмен.
- Равнището на компетентностите на седмокласниците се проверява чрез тест с общо 25 задачи.
- Времетраенето е 150 минути, а за учениците със специални образователни потребности е до 80 минути над определеното време.

#### 4. Видове задачи:

- 17 задачи, които са със структуриран отговор с четири възможности за отговор, от които само един е правилен;
- 5 задачи с кратък свободен отговор (числов, символен или словесен) от учениците се изисква да напишат свободни отговори, без да привеждат своето решение;
- 3 задачи с разширен свободен отговор учениците трябва да опишат и да аргументират изпълнението на определена математическа задача с аналитико-синтетичен характер.

### 4.1. Примерни задачи с избираем отговор с четири възможности за отговор:

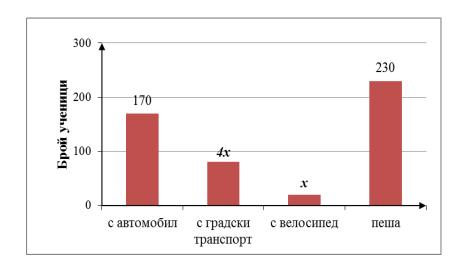
- 1. Коренът на уравнението  $(x-3)(x+3)-x^2+4x=1$  е:
- A) -2
- Б) 2,5
- B) 3
- $\Gamma$ ) 3,5
- 2. На чертежа  $\triangle ABC$  е равнобедрен (AC = BC). Външният ъгъл при върха C е равен на  $86^{\circ}$  и  $\blacktriangleleft DAB = 15^{\circ}$ . Мярката на x е:
  - A) 94°
  - Б) 58°



- B) 43°
- Γ) 28°

# 4.2. Примерни задачи с кратък свободен отговор:

- 1. А) Разложете на множители израза  $A = x^2 y 16 y$ .
- Б) Пресметнете стойността на израза A, ако x = 8 и y = 2,5.
- 2. Проведена е анкета с 500 ученици в едно училище относно начина на придвижване на учениците до училище. Отговорите са представени на диаграмата:



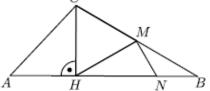
- А) Намерете колко процента от всички ученици отиват пеша до училище.
- Б) Седемдесет от анкетираните ученици, които отиват до училище с автомобил, се прибират вкъщи с градския транспорт. Всички останали се прибират по начина, по който са стигнали до училището. Колко процента от анкетираните ученици се прибират с градския транспорт?

# 4.3. Примерна задача с разширен свободен отговор:

В  $\triangle ABC$  отсечката CH е височина и точка H е вътрешна за отсечката AB. Точка M е средата на BC и AH = CH = HM . Точка N е от отсечката HB и е такава, че HN = MN + NB .

- А) Намерете мярката на  $\angle CAB$  и  $\angle ABC$ .
- Б) Намерете отношението HN:BN.
- В) Намерете отношението на лицата  $S_{_{\vartriangle NMH}}: S_{_{\vartriangle CMH}}$  .

\* (Примерните задачи са от НВО през 2018 г.)



#### 5. Опеняване

Максималният брой точки от теста е 100.

Оценяването се осъществява по стандартизирани критерии, като всяка задача се оценява с брой точки, който съответства на спецификата, трудността и логиката на решението на задачата.

Оценките от националното външно оценяване в края на VII клас се изразяват само с количествени показатели – в брой точки, без да се приравняват към оценки.